

1.Odpowiedz na pytania:

- a) Czy mieszkańcy Twojego kraju są aktywni fizycznie?
- b) Jakie aktywności fizyczne przejawiają najczęściej? = Jaki sport najczęściej uprawiają?
- c) Jak myślisz, jakie czynniki wpływają na aktywność fizyczną ludzi? = Co sprawia, że ludzie chcą uprawiać sport?

2.Znajdź w tekście synonimi słów z banku słów. Dla ułatwienia są one już podane w odpowiedniej formie gramatycznej.

Zaoszczędzić, grupa, są, pozytywnie, procent, zwyczajach, biorą udział, sportu, w stronę, rezultatów, rynku pracy, aktywność, zarobki, ubodzy, złośliwymi żartami, nie pokazuje, bogaci, należymy do + Gen, rankingu

Uprawiając sport, wpisujemy się w elitę

Jesteśmy coraz lepiej wykształceni, zamożni, pracujemy w biurze, przeprowadziliśmy się do miast. Te czynniki sprzyjają wzrostowi aktywności fizycznej – mówi prof. Zbigniew Dziubiński, szef Katedry Nauk Społecznych AWF

FORBES: Czy Polacy są narodem aktywnym fizycznie?

ZBIGNIEW DZIUBIŃSKI: Przez 50 lat Polacy byli przedstawiani jako ta zbiorowość, która – w odróżnieniu od społeczeństw zachodnich – aktywności fizycznej nie przejawia. Ale teraz to się zmienia. Na czym ten fenomen polega? Bardzo często słyszymy takie wyjaśnienia, że stało się to pod wpływem bardzo dobrych wyników polskich sportowców, których kulminację mieliśmy w zeszłym roku. Mówi się też, że korzystnie na aktywność fizyczną wpłynął rozwój infrastruktury sportowej – basenów, „orlików”, ścieżek rowerowych, klubów fitness. Owszem, te elementy mają wpływ, ale pierwotna

B1, Uprawiając sport, wpisujemy się w elitę, czytanie

przyczyna zmiany nastawienia do aktywności fizycznej jest całkiem inna i wynika z działania czynników społecznych, kulturowych i ekonomicznych.

Jakie to czynniki?

Pierwsza sprawa to wykształcenie. Ze wszystkich znanych badań wynika, że największą aktywność fizyczną przejawiają osoby z wyższym wykształceniem. 25 lat temu odsetek osób z wyższym wykształceniem w przedziale wiekowym 30-34 lata nie przekraczał w Polsce 10 procent, według ostatnich danych jest to 39,6 procent. Jesteśmy pod tym względem powyżej średniej Unii Europejskiej. Kolejny czynnik to struktura zatrudnienia. Na początku transformacji mniej więcej 70 proc. społeczeństwa wykonywało prace rolniczo-robotnicze, 30 proc. biurowe. Teraz te proporcje się odwróciły – przybyło nam białych kołnierzyków kosztem niebieskich. A jak pokazują badania, większą aktywność ruchową przejawiają pracownicy biurowi niż wykonujący zawody rolniczo-robotnicze. To jest bardzo naturalne, bo jeśli pracuje się 8-10 godzin fizycznie, to mało kto myśli później o bieganiu czy pływaniu.

A jakie znaczenie mają rosnące dochody Polaków?

Bardzo istotne – ludzie zamożni częściej przejawiają aktywność ruchową niż ludzie biedni. Nie muszą walczyć o związanie końca z końcem, mają więcej czasu wolnego. Możemy mówić sobie, że wciąż jeszcze nie jesteśmy zamożni, jeśli porównamy się z Europą Zachodnią, ale przecież w ciągu dwóch dekad dochód na głowę mieszkańca Polski podwoił się. Wykonaliśmy **tygrysi skok**, nikomu innemu na świecie to się nie udało. (...) To sprawia, że jesteśmy optymistami – uważamy, że **z roku na rok** będzie

B1, Uprawiając sport, wpisujemy się w elitę, czytanie

nam coraz lepiej, że jakość naszego życia będzie rosła. To także zachęca do zwiększonej aktywności fizycznej. W długiej perspektywie ważna jest też urbanizacja – przeprowadziliśmy się do miast, a ich mieszkańcy częściej uprawiają sport niż mieszkańcy wsi.

Wspomniał Pan także o czynnikach kulturowych.

Zmieniło się postrzeganie biegania i kontrola społeczna. Kiedy 25 lat temu wychodziłem na bieganie, spotykałem się głównie z docinkami, zdarzało się, że ktoś psem poszczuł¹. Normą była w Polsce bezczynność ruchowa. Jeśli ktoś zakładał dres i szedł biegać, był uważany za dewianta, który zachowuje się nie tak jak większość społeczeństwa. Dziś ta kontrola społeczna zupełnie inaczej funkcjonuje – aktywność ruchowa uważana jest za działalność elitarną. Niemiecki socjolog Max Weber powiedział, że sami wpisujemy się w określoną warstwę społeczną poprzez sposób konsumpcji. Nie chodzi tutaj tylko o wydawanie pieniędzy, ale także o sposób spędzania wolnego czasu. Uprawiając sport wpisujemy się dziś w elitę. Na spotkaniach towarzyskich nie rozmawia się o pracy, ale o tym gdzie ostatnio byliśmy na nartach, kogo ograliśmy² w tenisa albo o ile udało nam się poprawić rekord w biegu na 10 kilometrów.

Otoczenie społeczne nagradza tych, którzy są aktywni fizycznie?

Tak. Trzydzieści lat temu miałem okazję przebywać dłuższy czas w Skandynawii i pamiętam, że jeśli nie miałeś żadnych planów na aktywność weekendową, to wszyscy pytali, czy wszystko z tobą w porządku. Powoli zmierzamy w kierunku tego standardu. Podsumowując, żaden z czynników, które wymieniłem, nie jest **sam w sobie** dość silny,

B1, Uprawiając sport, wpisujemy się w elitę, czytanie

żeby zmienić nasze podejście do aktywności fizycznej, ale **razem wzięte** stanowią potężną siłę, która dokonała rewolucji w naszych przyzwyczajeniach.

Kto w Polsce jest aktywny fizycznie?

Badania przeprowadzone wśród biegających dowodzą, że mocno swoją aktywność fizyczną zwiększyły kobiety. Kiedyś marginalizowane, dziś w sporcie powszechnym uczestniczą na równych prawach z mężczyznami. Dużą ważną grupą, która zaczęła przejawiać coraz większą aktywność fizyczną są mieszkańcy wsi. Żniwa robi się sprawnie, przy użyciu sprzętu, praca na roli już tak nie męczy. To pozwala wygoszparować czas na aktywność fizyczną. Teraz biegają już nie tylko mężczyźni z dużych miast.

Ten trend będzie się nasilał? Dziesięć lat temu byliśmy w Unii Europejskiej **na szarym końcu** pod względem aktywności fizycznej, według ostatnich danych z 2013 roku, jesteśmy **w środku stawki**.

Forbes 06/15, Sport to zdrowie i coraz większy biznes, zaadaptowane na potrzeby lekcji

Trudne zwroty:

1. Poszczuć kogoś psem – zawołać psa, żeby pobiegł za kimś i go ugryzł
2. Ograć kogoś w coś – wygrać z kimś w coś

3. Wymień czynniki, które według Zbigniewa Dziubińskiego, przyczyniły się do wzrostu zainteresowania sportem wśród Polaków:

.....
.....

B1, Uprawiając sport, wpisujemy się w elitę, czytanie

.....

.....

.....

.....

4. Wypisz z tekstu kategorie osób, które często uprawiają sport i rzadko uprawiają sport

Często uprawiają sport	Rzadko uprawiają sport

5. Wyjaśnij swoimi słowami znaczenia tych zwrotów:

Być na szarym końcu

Tygrysi skok

Uczestniczyć na równych prawach

Z roku na rok

Być w środku stawki

Razem wzięte

6. Powiedz, jak rozumiesz stwierdzenie Maxa Webera: „sami wpisujemy się w określoną warstwę społeczną poprzez sposób konsumpcji”.